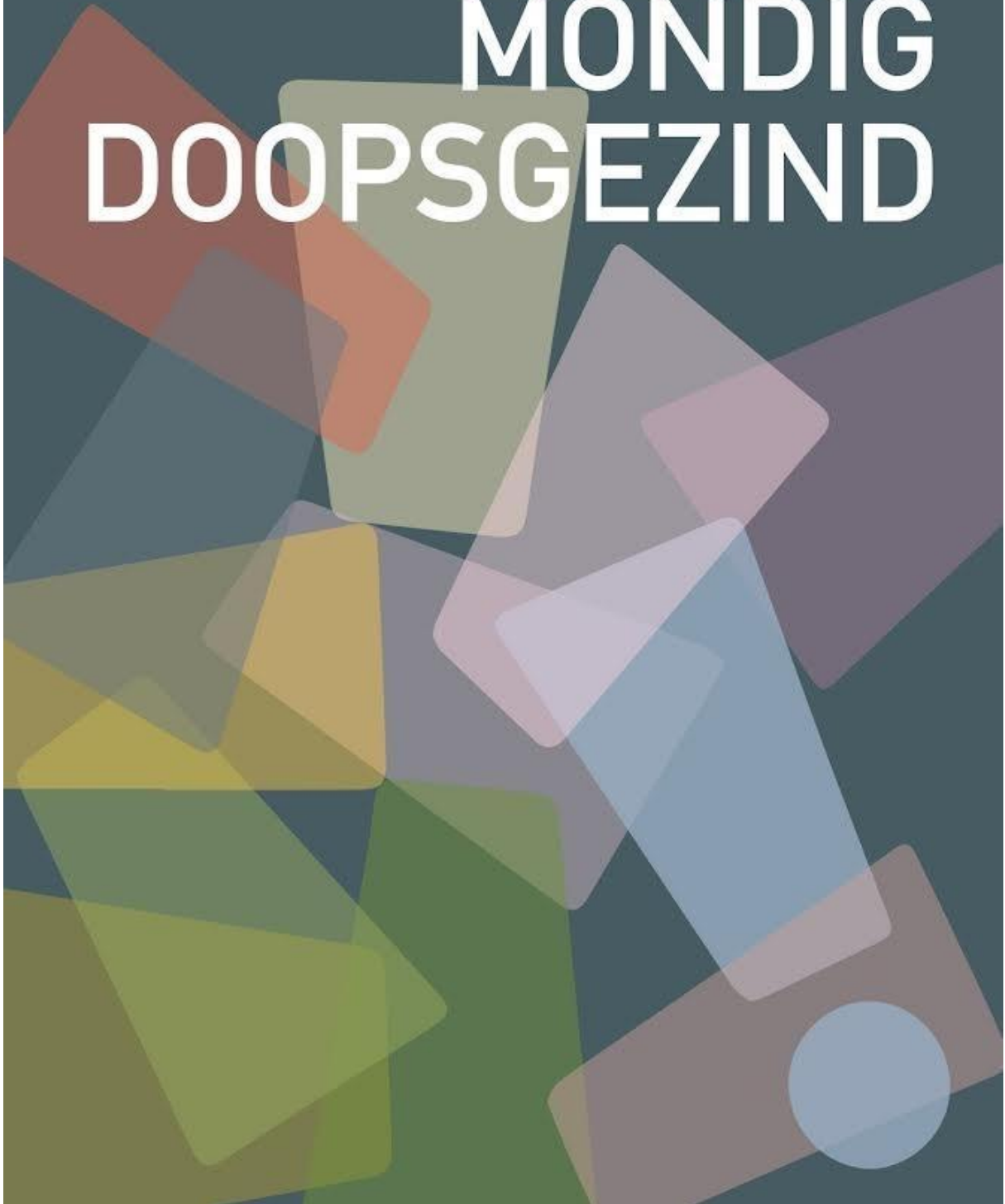

regiokrant

REGIONAAL MONDIG DOOPSGEZIND

Inhoudsopgave december 2023	Pagina
Hoofdartikel	1
Kerkdiensten	3
Activiteiten in de regio	4
Berichten uit de gemeenten	5
Colofon	

Bericht vanuit de GDS

Het eerste exemplaar van het nieuwe GDS-regioblad is uit. Met dit blad hopen we elkaar op de hoogte te houden van wat er allemaal in onze regio gebeurt. En dat is best veel!

Een GDS-regioblad is natuurlijk wel even wennen want iedereen is vertrouwd met en gehecht aan het eigen gemeenteblad. Daar staat immers precies in wat er in de eigen gemeente speelt en wie wat doet. Dit regioblad is veel algemener, bedoeld als extra informatie, niet als vervanger van het eigen gemeenteblad. Maar het wordt voor gemeenten steeds moeilijker om periodiek een eigen blad samen te stellen. Kopij overhevelen naar een regioredactie is dan toch makkelijker. Bovendien lezen zo veel meer mensen wat er zoal in de verschillende gemeenten gaat gebeuren. Wie weet komen we zo op ideeën voor onze eigen gemeente of gaan we een keertje op bezoek bij de ander. Een win-win situatie dus en bovenal, iedere gemeente bepaalt zelf of het eigen gemeenteblad blijft bestaan.

Het GDS-regioblad is maar één van de activiteiten op weg naar een GDS-regiogemeente. Maar op zich ook een goed voorbeeld hoe moeizaam soms de weg naar die regiogemeente kan verlopen. Een jaar geleden werd al het voorstel gedaan om een regioblad te ontwikkelen. Het is goed om de gemeenten meer met elkaar te verbinden, te enthousiasmeren en te informeren. In januari, rondom de World Fellowships Day, kwam een proefexemplaar uit voor de kerkenraden. Na het verwerken van alle op- en aanmerkingen kwam rondom Pasen het eerste exemplaar daadwerkelijk uit. De reacties waren over het algemeen heel positief, dus een stapje op weg naar de regiogemeente leek gezet.

Leek, want het uitbouwen van deze stap bleek toch lastiger dan gedacht. Er had zich niemand aangemeld voor de regioredactie. Ook bleek het lastig om de noodzakelijke kopij uit de gemeenten op tijd binnen te krijgen. En dan waren er natuurlijk de praktische zaken als: hoe moet het blad verspreid worden. Per mail of gedrukt uitdelen in de gemeente? Maar hoe doen we dat dan met de gemeenten die al zijn opgeheven? En als we overgaan naar een gedrukt exemplaar, doen we dat dan in kleur of gewoon zwart-wit?

Het enthousiasme werd door deze heel begrijpelijke vragen best op de proef gesteld en even leek het er op dat het GDS-regioblad al naar één keer verschijnen zou stranden. We zagen de reacties al voor ons: zie je wel, het wordt niks met die regionale samenwerking. Maar gelukkig werd er een oplossing gevonden. Het proefexemplaar en het eerste nummer was voornamelijk gemaakt door de redactie van het gemeenteblad voor Haren en Groningen.

Omdat deze redactieleden ook het eigen gemeenteblad verzorgen, was voor hen de belasting te groot om daarnaast ook nog periodiek het regioblad uit te geven. De gemeenten Haren en Groningen boden gelukkig een prachtige oplossing. Zij stoppen met hun eigen gemeenteblad en gaan over op in het regioblad. Fantastisch! En natuurlijk ook geweldig dat die redactie bereid is om voortaan het re-

gioblad vorm te geven. Het is nu aan ons allemaal om het regioblad tot een succes te maken door o.a. kopij aan te leveren.

De ontstaansgeschiedenis van het regioblad is misschien wel exemplarisch voor de vorming van de regiogemeente. Er zijn goede en enthousiaste ideeën om samen de weg op te gaan van verbinden, voortzetten en vernieuwen. Maar bij het concretiseren van deze ideeën komen al snel bedenkingen, vaak van praktische aard maar soms ook vanuit een zekere zorg en weerstand. Gelukkig laat het verschijnen van het regioblad ook zien dat we er in gezamenlijkheid wel uitkomen.

Daar is tijd én overleg voor nodig. Dat mag geen probleem zijn want het resultaat stemt tot tevredenheid.

*Frans Dukers
namens het GDS-bestuur*

*Het GDS-bestuur wenst u
fijne kerstdagen
en een gezegend 2024.*

Kerkdiensten

Datum	Tijd	Gemeente	Omschrijving
vrijdag 22 december	19:30	Westerkwartier	Kerst voor jong en oud
zondag 24 december	15:00	Groningen	Ds. N. Everts (Kerstdienst voor jong en oud)
	19:00	Sappemeer-Noordbroek	Da. E. Rijkmans
	21:00	Zeerijp-Zijldijk	Da. S. van der Meer (Kerstnachtdienst)
	20:30	Haren	Ds. K. van der Werf (met koor)
maandag 25 december	10:00	Groningen	Ds. N. Everts (Kerst)
	10:00	Westerkwartier	Ds. R.P. Yetsenga (Kerst)
zondag 31 december	17:00	Groningen	Ds. N. Everts (Oudejaarsdienst)
zondag 7 januari	10:00	Zeerijp-Zijldijk	Da. S. van der Meer (Nieuwjaarsdienst)
	10:00	Roden	Da. W. Huizing (Nieuwjaarsdienst)
	10:00	Groningen	Ds. N. Everts (Nieuwjaarsdienst)
	10:00	Haren	Ds. K. van der Werf
zondag 14 januari	10:00	Groningen	Ds. R.P. Yetsenga
	10:00	Roden	Ds. K. van der Werf
	10:00	Groningen	Da. S. van der Meer
	10:00	Westerkwartier	Ds. N. Everts
zondag 21 januari	10:00	Roden	World Fellowship Day
zondag 28 januari	10:00	Haren	Ds. K. van der Werf
	10:15	Westerkwartier	Zr. C. Slette
	10:15	Roden	Da. Y. Hiemstra
zondag 4 februari	10:00	Haren	Br. J. Regnerus
	10:00	Zeerijp-Zijldijk	Da. S. van der Meer
	10:00	Roden	Ds. K. van der Werf
	10:00	Groningen	Ds. N. Everts (& zondagsschool)
zondag 11 februari	10:00	Roden	Ds. K. van der Werf
	10:00	Haren	Da. S. van der Meer
	10:00	Westerkwartier	Zr. Y. Luinenburg
zondag 18 februari	10:00	Zeerijp-Zijldijk	Br. Visser
	10:00	Roden	Da. T. Weidema (40-1)
	10:00	Haren	Ds. K. van der Werf
	10:00	Groningen	Ds. N. Everts (40-1)
zondag 25 februari	10:00	Westerkwartier	Zr. V. van der Linden
	10:00	Roden	Ds. K. van der Werf
	10:00	Groningen	Br. D. Verbrugge (40-2)

Activiteiten

Datum	Tijd	Gemeente	Omschrijving
maandag 8 januari	13:30	Haren	Koorrepetitie
woensdag 10 januari	14:00	Zeerijp-Zijldijk	Zusterking Dostah
	19:30	Haren	Quiltgroep
maandag 15 januari	13:30	Haren	Koorrepetitie
	14:00	Haren	Zusterkring
maandag 22 januari	13:30	Haren	Koorrepetitie
donderdag 25 januari	20:00	Haren	30+ groep
maandag 5 februari	10:00	Roden	Koorrepetitie
dinsdag 6 februari	10:00	Haren	Themaochtend
	14:00	Zeerijp-Zijldijk	Gespreksgroep
zondag 11 februari	10:00	Groningen	Theatervoorstelling
	10:00	Haren	Digitale zondagschool A.G. Hoekema
maandag 12 februari	13:30	Haren	Koorrepetitie
	14:00	Haren	Zusterkring
woensdag 14 februari	14:00	Zeerijp-Zijldijk	Zusterking Dostah
maandag 19 februari	13:30	Roden	Koorrepetitie

Een kerstfeest voor jong en oud!

Kom je ook kijken en luisteren naar het kerstverhaal?
Bekende kerstliedjes zingen, de mooie kerstboom bekijken en warme
chocolademelk drinken?

Kom dan op **zondag 24 december 2023 om 15.00 uur** naar de
Doopsgezinde kerk aan de Oude Boteringestraat 33 in Groningen.

Even voorstellen!

Per 1 september ben ik aangenomen om de GDS als
jeugdwerker te versterken.

Ik ben Ietsje de Boer (45 jaar) en ik woon met mijn
beide kinderen Jeltsje (13) en Sytze (10) in Surhuister-
veen. Naast mijn werk als pastor in de Doopsgezinde
gemeente van Buitenpost, heb ik een eigen praktijk in
rouw- en verliesbegeleiding. Ik heb theologie Pastoraal
werk gestudeerd aan de NHL in Leeuwarden en mijn
eerste jaar theologie gevolgd aan de VU in Amsterdam.
Wanneer de kinderen wat ouder zijn hoop ik mijn ma-
ster af te kunnen ronden.

Met veel plezier doe ik mijn werk en ga ik er graag op uit met mijn kinderen en
jonge hond Stitch. De functie als jeugdwerker geeft ruimte voor leuke initiatieven
naast mijn werk als pastor in Buitenpost.

In februari vervang ik tijdelijk jeugdwerker Petra Prins in Leeuwarden, die dan met zwangerschapsverlof gaat. Een mooie kans om ook daar de verbinding te zoeken. En ook vanuit het ADS hebben wij inmiddels kennis gemaakt met Margreet Mager die het jeugdwerk landelijk coördineert. Ik werk niet op vaste dagen of vaste tijden, alleen de schoolvakanties probeer ik zoveel mogelijk vrij te houden. Via de email, whatsapp of een belletje ben ik bereikbaar. Met veel enthousiasme hoop ik dienstbaar te kunnen zijn aan de GDS!

Met een hartelijke groet van Ietsje de Boer
Tel: 06 30 10 85 10
Email: ietsjehinke@hotmail.com

Digitale zondagsschool

In de coronatijd moest alles digitaal en dus ook de zondagsschool! Kinderen zijn erg digivaardig dus dat was geen probleem. En eigenlijk was het ook wel leuk, we kregen een klein inkijkje in ieders huis, konden de huisdieren zien of iets anders in huis. En het scheelde de ouders soms ook lange reistijd op de vroege zondagochtend. Want de zondagsschoolkinderen kwamen uit het hele GDS gebied: Groningen, Annen, Mussel en later zelfs ook Borne. Dat is het makkelijke van digitaal, waar je ook bent, je kan inloggen en meedoen. En omdat kinderen vaak de enige in hun leeftijdscategorie zijn, kunnen ze op die manier wel een groep vormen.

En daarom zijn we er mee doorgegaan na Coronatijd. Zo'n zes x per jaar zien we elkaar online op de zondagochtend voor een half uur. Het concept is het zelfde als de 'gewone' zondagsschool: even bij kletsen/ kennismaken, een verhaal in de vorm van een powerpoint of filmpje, napraten en iets knutselen wat ze terplekke kunnen doen of wat van te voren opgestuurd wordt. Daarnaast zien we elkaar op de GDS brede bijeenkomsten want uiteindelijk is elkaar live zien nog steeds het leukst!

De data voor de digitale zondagsschool zijn voor het eerste half jaar in 2024:
11 februari
7 april
12 mei

Daarnaast zullen dus nog een aantal GDS brede activiteiten als kliederkerk plaats vinden. Wil je ook meedoen of heeft u (klein-)kinderen in de leeftijd van ongeveer 8 t/m 12 jaar neem contact op met:

Anne-Geertje Hoekema
aghoekema@riepma.com

Oproep 40-dagenkalender

De kalender zal bestaan uit inspirerende en bezinnende teksten, gedichten of gebeden die door gemeenteleden en belangstellenden in het GDS gebied worden aangedragen. Bij de zondagen wordt een korte meditatie bij een bijbeltekst geplaatst door één van de predikanten en voorgangers in het gebied. Uw bijdrage wordt enorm gewaardeerd om de kalender te kunnen samenstellen en uit te brengen!!

Het gaat om een kalender die we samen maken: een 40-dagenkalender dóór en voor leden en belangstellenden van doopsgezinde gemeenten in het noorden van Nederland.

Wat het formaat betreft: bijdragen mogen kort of iets langer zijn. Echter, niet langer dan ca. 300 woorden. Vermeldt uw naam bij de inzending en zonodig de bronvermelding. Ook kunt u eventueel in 1 of 2 zinnen de vermelden waarom juist de tekst die u instuurt u aanspreekt.

U kunt bijdragen tot uiterlijk 13 januari sturen naar secretaris@gds.doopsgezind.nl

Theaterbijeenkomst "Mijn leven, mijn einde!"

Zondag 11-02-2024, 14.30 uur (inloop: 14.00 uur)

Elk leven vraagt om waardig sterven, waarbij je zelf keuzes kunt maken en zo voor eigen regie zorgt. De NVVE (Nederlandse vereniging voor een vrijwillig levenseinde) zet zich daarvoor sinds 1973 in.

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de NVVE schreef en regisseerde Helmert Woudenberg (in november 2023 overleden) drie toneelscènes die in 2023 overal in het land werden gespeeld tijdens de theaterbijeenkomst:

Mijn leven, mijn einde!

Voorkom een open einde, maak je eigen keuzes

Actrices Elsje de Wijn, Vera Boots en Kathenka Woudenberg spelen de scènes.

Tussendoor is er vanuit de NVVE interactie met het publiek. Daarbij worden de toeschouwers aan het denken gezet en geïnformeerd over keuzemogelijkheden aan het einde van het leven. Ook komen aan de orde wilsverklaringen die daarbij behulpzaam kunnen zijn. Na afloop is er gelegenheid vragen te stellen.

In de week van de euthanasie die van 5 tot en met 11 februari 2024 plaatsvindt, zal een extra voorstelling worden gegeven in de Doopsgezinde Kerk in Groningen vanuit het DoRe-café. Het DoRe-café is een gezamenlijk initiatief van de Doopsgezinden en Remonstranten in Groningen waar activiteiten op het raakvlak van kerk, maatschappij, cultuur, geloof en samenleving worden georganiseerd.

Locatie: Doopsgezinde kerk, Oude Boteringestraat 33, 9712 GD Groningen

Kosten: €10 p.p.

U kunt bij de deur contant/pin betalen of vooraf via de website aanmelden en betalen via www.doopsgezindengroningen.nl/agenda/mijn-leven-mijn-einde/

Regionale World Fellowship Day Roden, 21 januari 2024

Op zondag 21 januari vieren we de wereldwijde verbondenheid van doopsgezinden / mennonieten. Dit jaar komen we als regio onder het aangereikte thema 'Mozaïek: onderdeel worden van Gods grotere plaatje' samen in de Doopsgezinde Kerk in Roden. We beginnen om tien uur met een interactieve dienst waarin ds. Nick Everts en regio-jeugdwerker Ietsje de Boer voorgaan.

Kinderen en kleinkinderen zijn extra welkom! Muzikale ondersteuning komt van Jellie Alkema. Na de dienst is er koffie/thee, een inhoudelijk onderdeel en een afsluitende lunch, zodat we rond 13.30 weer naar huis gaan. Een specifiekere uitnodiging volgt nog per e-mail.

*Opgave voor de (gratis) lunch via Pieterdine Schilthuis
secretaris@gds.doopsgezind.nl*

Verslag adventsdienst 10 december met koor

Op de 2^e Advent hielden we een gezamenlijke dienst met de Doopsgezinde gemeenten van Groningen, Haren en Roden, in Roden. Het Noordelijk Doopsgezind Koor o.l.v. Jellie Alkema, werkte mee aan deze dienst.

We startten met het minder bekende lied 461 'Wij wachten op de koning'. Ds. Van der Werf verbond de advent met het invallende licht van de schepping (Gen. 1:1-4) en daarna zongen koor en gemeente 'Licht dat ons aanstoot in de morgen'. In aansluiting op Jesaja (9: 1-5) waarin het gaat over 'het volk dat in duisternis ronddoelt', zongen we 'Al wie dolend in het donker. In het laatste couplet zongen de sopranen de bovenstem en de gemeente de melodie (sopraanpartij). Uit het Kerstatorium de 'Appelbloesem' zong eerst het koor en later ook de gemeente: Aan onszelf teruggegeven. De dienst werd afgesloten met 'Nu daagt het in het oosten' waarbij koor en gemeente couplet 1,3 en 5 lieten horen en het koor a capella couplet 2 en 4. In totaal bracht het koor 1 lied alleen als koor ten gehore (Lo! He comes with clouds decending), aan de overige 5 liederen zong de gemeente mee.

We kijken terug op een mooie dienst in een volle kerk, een fijne sfeer en vooral veel adventsmuziek.

*Mads Haadsma
DG Haren*

NB Mocht u zin hebben om ook in het koor mee te zingen, dan bent altijd welkom om een repetitie (maandagmiddag 13.30 u in Roden of Haren) mee te maken.

Verslag lezing Zef Hemel 'de toekomst van het platteland'

Op zondag 19 november heeft Zef Hemel, planoloog en houder van de Abe Bonnema-leerstoel, een lezing gehouden in de doopsgezinde kerk van Zijldijk. Er waren zo'n 40 mensen.

Er is iets bijzonders aan de hand met de Abe Bonnema-leerstoel. Meestal is een leerstoel maar op één universiteit. Daar Abe Bonnema een architect was die in Friesland woonde, lag Groningen voor deze leerstoel het meest voor de hand. Daar is de leerstoel ondergebracht bij de faculteit letteren. Maar Hemel wilde dat de leerstoel ook in het westen ondergebracht zou worden. Na veel strubbelingen is dat gelukt: de leerstoel is nu aangesloten bij de TU Delft, en ondergebracht bij de faculteit bouwkunde.

Als geboren en getogen noorderling zie ik de voordelen van het leven in het noorden van het land. Het is er rustiger en mensen hebben meer tijd voor elkaar. Dat gevoel is terug te vinden in de statistieken. Ondanks het feit dat Friezen minder verdienen dan westerlingen, zijn ze toch gelukkiger. Dat noemt men de Friese paradox. Dat Groningen niet meedeelt in die paradox heeft een welbekende oorzaak: de gevolgen van de aardbevingen voor de inwoners.

Zoals veel meer mensen, is Hemel tijdens de coronaperiode begonnen met lopen. Herkenbaar waarschijnlijk: we konden weinig anders. Eerst alleen, later met zijn vrouw. En hij ontdekte de voordelen van wandelen: door het lagere tempo zien we meer en doordat het langzaam gaat en men dus langer onderweg is, is het een gelegenheid om goede gesprekken te voeren. Bert en Willemien zullen dit herkennen.

Tijdens de coronapandemie kwam de Abe Bonnema-leerstoel in beeld. Hemel is die leerstoel gaan bekleden en nam zich voor het anders te doen dan gebruikelijk. Gebruikelijk is dat een hoogleraar op zijn kamer zit, veel leest en dat verwerkt in artikelen of boeken. Hemel besloot ook nu te gaan wandelen. Het leek hem de beste manier om het noorden te leren kennen. Hij is begonnen in Workum en heeft tot Nieuweschans gelopen. Als studenten met hem mee wilden, waren ze welkom. Niet alleen studenten, ook 'gewone' mensen kunnen zich inschrijven om mee te wandelen. Dat levert verrassende kennis op. Hemel heeft eens gewandeld met iemand die veel van paddenstoelen wist. Hij zal niet alles meer weten wat deze meneer heeft verteld, maar het heeft hem alerter gemaakt op het waarnemen van paddenstoelen.

Nu hij een geoefend wandelaar is geworden, ontdekt hij dat al wandelend alle zintuigen meer open gaan: geuren, geluiden, voorwerpen vallen hem eerder op. Hij ziet niet alleen mooie dingen, als voorbeeld noemt hij het lawaai van windturbines. In het noorden kunnen we nog echte stilte vinden, in tegenstelling tot het westen waar auto's en vliegtuigen voortdurend voorbij razen.

De wandelingen doen Hemel beseffen wat belangrijk is: moeten we doorgaan met lawaaiige auto's en vliegtuigen? Of is er een andere weg? Een weg waarbij we moeten inleveren, maar waarbij de kwaliteit van leven hoger wordt. Willen we dat? Of is het te moeilijk om een radicaal andere richting in te slaan? Hij heeft (nog) geen antwoord, maar het vinden van antwoorden op deze vragen maakt onderdeel uit van zijn onderzoek.

Saapke van der Meer
Predikant

Verslag bijeenkomst 'op naar kerst'

Op vrijdag 1 december was er in de gemeente Haren een bijeenkomst om de adventstijd in te luiden. Met elkaar om 1 tafel, samen eten, zingen, stil staan bij wat advent is en wat de oorsprong is. We luisterden naar het verhaal van de vier kaarsen over liefde, vertrouwen, vrede en hoop.

De kaarsen liefde, vertrouwen en vrede hadden niet veel reden om te blijven branden. Maar hoop bleef branden en stak de anderen kaarsen weer aan. Het is best moeilijk in deze tijd met alle ellende en oorlogen die er over de heel wereld zijn om het vlammetje van de hoop te laten branden.

Daarom hebben we vredesduiven gemaakt met elkaar en en daar de kerstboom in de kerk mee vol gehangen om te laten zien dat we een vredesgemeente zijn maar vooral als teken van hoop op vrede, om zoals Vaclav Havel zei: 'Geduldig wachten is je laten dragen door de overtuiging dat het zaad van hoop en vrede ooit wortel zal schieten.'

Bij het naar huis gaan kreeg iedereen een adventskaars mee zodat we elke dag tot kerst bewust kunnen beleven. Op naar het feest van het licht en hoop op nieuwe leven en vooral vrede!

DG Haren

Kerstpakketten voor Gea's weggeefwinkel

Een aantal kerken in Haren hebben een gezamenlijke kerstactie om tassen te vullen voor mensen die het niet breed hebben en van een minimum inkopen of uitkering moeten rondkomen. Deze mensen worden benaderd via Gea's weggeefwinkel in Vinkhuizen, Groningen.

Ook kunnen mensen in Haren zelf in aanmerking komen. De tassen worden 16 december klaar gemaakt maar u kunt nog wel geld overmaken want er zijn veel goederen gekocht.

Kerkenraad DG Haren

Oud papier actie Haren

Op 1 november heeft Amel Blink van de stichting Oud papier Haren op voordracht van de doopsgezinde gemeente Haren € 4.000 overgemaakt, te weten €1.000,- naar de Stichting Present Groningen en €3.000 naar de stichting De Leeuw van Kyiv, een en ander is conform het voorstel zoals is gedaan door de DG Haren.

OPA (oud papier actie) bestaat al meer dan 50 jaar in Haren. Ontstaan op initiatief van een doopsgezinde broeder en een katholieke broeder in het geloof. Naar aanleiding hiervan ontstond later de raad van kerken die een aantal jaren geleden werd opgeheven, maar opa verzamelt nog steeds oud papier. De container wordt bemand door vrijwilligers van de verschillende kerken in Haren en om en om mogen die kerken projecten bedenken om daar €4.000,- aan te schenken.

Wij verzamelen nog steeds papier, maar het aantal vrijwilligers neemt gestaag af. Dus naast het papier hebben wij vooral verlet van nieuwe vrijwilligers. Het is een leuke sociale bezigheid waarbij de kerk die jij vertegenwoordigt één keer in drie jaar een leuk bedrag mag doneren aan een doel door hen gekozen.

*Anco de Vries
DG Haren*

Studiedag

Op zaterdag 7 oktober reisde ik naar Amersfoort om een studiedag bij te wonen van Quakers en Doopsgezinden.

We begonnen de dag met het doorlopen van cirkel van "machteloosheid naar Actieve hoop" volgens de theorie van Joanna Macy en Chris Johnstone. Eerst benoemden waar we dankbaar voor zijn in de natuur (gratitude), daarna wat ons pijn doet (honoring the pain), om vervolgens met andere ogen te kijken (seeing through new eyes) en te bedenken hoe we verder kunnen gaan.

We lazen een tekst van Mieke van Opheusden, een Quaker en actief lid van Extinction Rebellion. Ze sprak deze tekst uit op een landelijke dag van de Quakers. Ze maakt zich grote zorgen, omdat we (wijzelf en de beleidsmakers) veel te weinig doen. Onze CO2-uitstoot stijgt b.v. nog jaarlijks, terwijl deze zou moeten dalen. We doen allerlei dingen die het milieu verder achteruit laten gaan. We zijn systematisch bezig Moeder Aarde leeg te roven.

En wij leven door en denken vaak dat het wel mee zal vallen.

Haar vraag was: waar zijn de Doopsgezinden en Quakers in deze crisis? Wij zouden toch moeten streven naar het Koninkrijk van God op deze aarde? De Quakers kennen het principe van "Speaking truth to Power". Niet wachten tot machthebbers je serieus gaan nemen en naar je luisteren, maar je ruimte claimen en zeggen wat je wilt, of ze het willen horen of niet.

Een citaat:

Wanneer wij het opnemen voor anderen – mensen, dieren, bossen, Moeder Aarde- kunnen we het ons niet veroorloven om rustig af te wachten tot we serieus genomen worden. Er staan levens op het spel.

Het kapitalisme heeft ons als mens tot een monster gemaakt. Het enig zinnige antwoord hierop is te zeggen: "In Godsnaam stop er mee!!" Laat zien dat je het er mee eens bent, want we doen er allemaal aan mee. Want we moeten overleven dus we doen mee aan de consumptie-maatschappij.

Van machteloosheid naar Actieve hoop

Ook sprak ze ons er op aan dat we het allemaal zo mooi vinden dat jonge mensen zo in beweging komen, maar waar blijven wij. Jonge mensen hebben daar niets aan, ze hebben er wat aan als wij mee doen met hun verzet.

Het stuk wat we lazen is langer, maar dit waren voor mij belangrijke items. Hierna gingen we in gesprek over wat we kunnen doen.

Weer kan ik niet alles benoemen maar een paar zaken die aan de orde kwamen:

- een oudere (doopsgezinde) deelneemster is lid van Extinction Rebellion. Ze kan niet op de A12 zitten, maar ze zorgt dat er eten is voor de deelnemers, en maakt de vlaggen die gebruikt worden bij de demonstraties.
- In Leeuwarden is de doopsgezinde gemeente bezig met bewustwording samen met de katholieken. Ze organiseren lezingen over b.v. Het boekje "er is leven na de groei" van Paul Schenderling. In dit boek komen diverse wetenschappers en beleidsmakers aan het woord, die een manier vinden om problemen op diverse vlakken op te lossen door het totaal anders aan te pakken. Ook zijn ze er mee bezig om in de vastentijd hun leden op te roepen om tijdens die periode te proberen helemaal geen plastic te gebruiken (een hele uitdaging lijkt me). Ze willen een groene kerk zijn.

We eindigden met een oefening om ons te verbinden met de natuur, "De Raad der Wezens". Ieder van ons probeerde zich in te leven in iets uit de natuur (o.a. een rivier, een paardenbloem, de Japanse duizendknoop kwamen voorbij). We kropen in de huid van dat wezen en vertelden de mensen wat er allemaal fout gaat, waarom we zo waardevol zijn en waarom mensen dus iets moeten veranderen. Een interessante en amusante oefening.

Conclusie van de dag was in ieder geval dat er een taak is voor kerken om bezig te zijn met duurzaamheid, maar ook met bewustwording. Niet een beetje, maar met volle inzet.

(En o ja, er komt een vervolg op deze dag, mocht je interesse hebben, geef je dan vooral op. Ik kan het iedereen aanraden).

Marianne Doze

In memoriam Grietje Dirktje (Greetje) Jager–Jensema

* Stedum 16 december 1933 † Haren 2 november 2023

Op donderdag 2 november 2023 overleed op een leeftijd van 89 jaar, Greetje Jager-Jensema. Geboren in Stedum op de boerderij op de kruising met de Delleweg, raakte zij door haar moeder al snel vertrouwd met de Doopsgezinde traditie. Vanuit Stedum ging men in Middelstum naar de Vermaning waar zij op haar geloof is gedoopt.

Toen zij haar latere echtgenoot Egbert Jager leerde kennen, trouwde ze en gingen ze wonen in Zuidwolde. Dat betekende in die tijd, dat ze niet meer als onderwijzeres werkzaam mocht zijn. In Zuidwolde hebben ze zes jaar gewoond, voordat ze verhuisden naar Bedum. Tot 2021 heeft ze altijd in Bedum gewoond. In 2021 verhuisde ze naar de flat Maarwold in Haren en werd lid van de Doopsgezinde Gemeente Haren.

Vanaf het moment van dat ze in Zuidwolde gingen wonen werd ze lid van de Doopsgezinde Gemeente Groningen. Hier werden haar organisatorische kwaliteiten al snel opgemerkt en werd ze gevraagd als penningmeester voor de kerkeraad en om tevens penningmeester te worden van het Doopsgezind Gasthuis. Door haar integriteit werden haar boekhoudkundige kwaliteiten zeer gewaardeerd.

Op donderdag 2 november 2023 vloeiden haar levenskrachten weg en op woensdag 8 november 2023 hebben we afscheid van haar genomen in de Fenixzaal van het Crematorium in Groningen. Ds. Klaas van der Werf heeft haar betrokkenheid bij de Doopsgezinde traditie geschetst en haar beide zonen hebben herinneringen aan hun moeder met ons gedeeld.

Dat Grietje Dirktje Jager–Jensema mogen rusten onder de hoede en de zegen van de Eeuwige.

Ds. Klaas van der Werf
Predikant

Een sprankje hoop

Een paar jaar geleden stuurde een vriendin me een videolink van "Prayer of the mothers" een lied van Yael Deckelbaum. Het was een mooie video en ik werd nieuwsgierig naar de achtergrond. In de afgelopen weken moest ik er vaak aan denken door alles wat er in Israël / Palestina gebeurt.

De video is een samenwerking van Yael en de organisatie Women Wage Peace (WWP). Dit is een groep Israëliische vrouwen, die werken aan het verbinden van mensen uit Israël en Palestina. De groep is opgericht in 2014 na de 50-daagse GAZA-oorlog, waar veel burgerslachtoffers vielen. Hun motto is: "We must end this madness".

Ze hebben twee doelen, namelijk:

- 1. het onmiddellijk starten van vredesoverleg*
- 2. ze willen een toepassing van UN-resolutie 1325, die gaat over de rol van vrouwen en kinderen in het vredesproces. In Israël/Palestina zijn m.n. mannen betrokken, terwijl vrouwen en kinderen de voornaamste slachtoffers zijn.*

Volgens WWP hebben vrouwen een meer holistische kijk op het proces. Niet alleen militaire kracht is belangrijk, maar ook dialoog en vooral een politieke oplossing. En bij die politieke oplossing maakt het niet uit hoe, maar wel dat alle partijen zich in de oplossing kunnen vinden.

Al 75 jaar probeert Israël door oorlog vrede te krijgen, het is voor de vrouwen van WWP duidelijk dat dit een doodlopende weg is. In een interview zei een lid: "Wij putten hoop uit het besef dat de basisnoden van iedereen, zowel van Israëli als Palestijnen, dezelfde zijn, namelijk de behoefte aan vrede en veiligheid. De mogelijkheden die we zien in de participatie van vrouwen en het hanteren van een nieuwe taal dragen ook bij aan die hoop." Door de jaren heen hebben ze diverse acties ondernomen om aandacht te krijgen voor hun visie, waaronder dus die March of Hope van Noord Israël naar Jeruzalem, waar de video over gaat.

WWP werkt samen met Women of the Sun (WotS), dit is een soortgelijke organisatie van vrouwen in Palestina, die in 2021 is opgericht. Er zijn veel onderlinge contacten en er wordt hard gewerkt aan dialoog tussen alle groepen die er in Israël en Palestina zijn. WWP heeft 47.000 leden.

Al hun acties worden uitgevoerd door vrouwen uit Israël en de Palestijnse gebieden. In september 2023 was er nog een grote bijeenkomst waar het volgende statement werd gegeven:

"Wij, Palestijnse en Israëliëse moeders, zijn vastbesloten om de vicieuze cirkel van bloedvergieten te stoppen en de realiteit van het moeilijke conflict tussen beiden naties te veranderen, ten bate van onze kinderen". Nog op 4 oktober 2023 (dus 3 dagen voor HAMAS Israël inviel!) waren er acties in Jeruzalem en bij de Dode Zee. Toen ik hoorde van de aanvallen op 7 oktober was mijn eerste gedachte hoe het nu verder moest met WWP en WotS. Hoe kun je na zo iets nog steeds hoop hebben.

Een week lang hoorde ik niets, toen kreeg ik een position paper toegestuurd, waar ik erg blij van werd (<https://www.womenwagepeace.org.il/en/position-paper>). De vrouwen geven aan, dat ze deze week nodig hadden om de gebeurtenissen te verwerken. Maar ze blijven bij hun standpunt ondanks alles wat er gebeurd is.

Ze distantiëren zich van de oorlogstaal, ze eisen onmiddellijk vredesonderhandelingen. En ze eisen dat Israël ervoor zorgt dat er geen escalatie komt op de West Bank. Ook zijn er nog steeds dagelijkse contacten met Women of the Sun en ze erkennen dat beide groepen (Israëli en Palestijnen) lijden.

Ook na 7 oktober geven Women Wage Peace en Women of the Sun dus niet op, ondanks alles! Voor mij is dat een sprankje hoop.

Mocht je meer informatie over de organisatie willen of ze willen steunen
<https://www.womenwagepeace.org/il/en/>
"Prayer of the mothers" <https://www.youtube.com/watch?v=YyFM-pWdqrY>

Marianne Doze

Terugblik regionale ontmoetingsdag middengeneratie – 18 november

Vanuit het hele Noorden in de doopsgezinde kerk in Drachten ontmoeten om tien uur, vraagt voor sommigen (waaronder ondergetekende) enige opoffering. Ikzelf was nog niet eerder in de Doopsgezinde kerk in Drachten geweest en het houten gewelf en de ramen maakten het vroeg opstaan al bijna goed. Enige onwennigheid hoort ook bij dit soort dagen. Met zo'n veertig 'doopsgezinde' mensen van ongeveer eigen leeftijd in een mooi zaaltje zitten met een bakje koffie/thee, maakt voor mij zo'n dag eigenlijk al de moeite waard.

Fulco van Hulst brak het ijs met een kennismakingsspel waar we gevraagd werden met mensen die we niet kenden het te hebben over ons ontbijt, ons lievelingseten als kind en waarvoor je ons nu voor zou kunnen wakker maken. 'Eten' was namelijk het thema en zo'n eerste gesprekje maakte al meteen duidelijk dat 'eten' meer is dan alleen voedsel; familie verhalen gingen al snel de tafel over. Om in beweging te komen verdeelden we ons daarna over de kerkzaal van links naar rechts over stellingen als frikandel vs. kroket.

Hierna hebben we geluisterd naar Menno de Vries over het 'Mennobrood'. Het verhaal zal voor velen onderhand enigszins bekend zijn: Mennonieten hebben in al hun migraties zaden meegenomen. De door hen meegedragen tarwezaden zijn uiteindelijk weer in Witmarsum terechtgekomen. Daar worden ze in een graanmolen tot meel gemalen en wordt er brood van gebakken. Menno de Vries is de boer die dit graan verbouwd. Voor mij als stadsmens was het heel verrijkend een boer over zijn vak te horen: Menno ging in op korrelgrootte, geelrot, bemesting, gewasbescherming, het effect van slagregens en de aanpassing van een gewas over generaties aan de omstandigheden waarin het groeit. Hij had ook het geduld om 'domme' vragen van een Stadjer als ik te beantwoorden.

Vervolgens vertelde Jehannes Regnerus aan de hand van een druksel van Hendrik Werkman een Chassidisch verhaal. Met zijn verhaalsjaal om nam hij ons mee in een verhaal over een rabbi met een minderwaardigheidscomplex en zijn ontmoeting met een rabbi in het bezit van de Ultieme wijsheid. Aan ons om er een les uit te trekken, maar had het zelf idee, dat wijsheid erin zit om niet alles perfect te willen doen; één ding goed doen is al heel wat.

Na een goed verzorgde (en lokaal aanbestede lunch) werd een deel van ons op pad gestuurd. De intocht van Sinterklaas kwam langs de kerk en de kinderen hadden pepernoten gebakken. De gebakken pepernoten waren wat mij betreft bewijs voor de waarde van lokaal gemaakt eten, want echt veel lekkerder dan die uit de supermarkt. Wie de bij de intocht wilde zijn, kon dat doen, maar er was ook een puzzeltocht uitgezet. Aangezien het koud en regenachtig was, was het zeker ook een tocht die bijdroeg aan samenhang en waardering voor de warmte van de kerk. Sommige vragen tijdens de puzzeltocht namen je ook mee naar warme culinaire herinneringen uit je jeugd en ook dat werkte des te beter door het contrast met het gure weer.

Sommigen hadden zich voor de wandeling en anderen na de wandeling gebogen over Bijbelteksten over eten onder begeleiding van Jelma Wiegersma. Verschillende Bijbelteksten lagen op tafel en je werd uitgenodigd om rond de tafel te lopen en een of meerdere teksten op te pakken die je grepen of waar je een associatie of verhaal bij had. Dat zijn er best nog wel wat en uit allerlei delen van de Bijbel. In het oude testament staat veel over spijswetten: wat wel en niet te eten. Dat roept vragen op over wat wij in deze tijd wel en niet willen, moeten of hoeven te eten. Wat is rein en wat betekent dat in deze tijd en toen? Uit het oude testament kwam ook de oproep naar voren om een tiende van je oogst af te geven. Is tien procent wat er van ons gevraagd wordt en zijn we daardoor dan ook van onze verantwoordelijkheid af? In hoeverre is geven en delen aan regels gebonden?

De teksten uit Prediker en die uit het nieuwe testament, die daarop voortborduren, spraken ook meerderen aan. Wat is voldoende en wat te doen met overvloed? Als God voor 'de vogelen des velds' en hun voedsel zorgt, waarom maken wij ons dan zo druk? Waarom vast men zo vaak in het oude testament? En waarom wordt er in Prediker en in het nieuwe testament gezegd, dat we over ons eten en ons lichaam juist geen zorgen hoeven te maken?

Na deze reflecties was het tijd voor zingen. Ook dat helemaal in thema: we hebben driestemming gezongen op 'mango', 'kiwi' en 'ananas banana'. Ik kreeg het er weer warm van in ieder geval. Daarna hebben we, met vallen en opstaan, in drie stemmen gedankt voor al het lekkere eten. Afsluiting van de dag was namelijk een 'potluck' waar we samen voor een lekkere maaltijd gezorgd hebben!

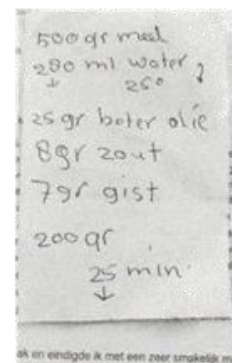
*Dirk Noordzij
DG Groningen*

185-jarig bestaan Vermaning Noordhorn

Renée had uitgerekend dat onze Vermaning dit jaar 185 jaar bestaat en bedacht daarom te trakteren op koken met dat getal er op geschreven in chocolade en gebakken van Mennomeel (Turkey Red Wheat) dat wij op Monumentendag verkochten.

Ze trakteerde daarmee bij de koffieochtend op 14 november en na de kerkdienst op 12 november. Ze waren overheerlijk in roomboter gebakken.

. GDS BUITENDAG 2 JULI STADKANAAL

**Workshop van Jan Gaaikema over:
Gemeenteopbouw in Suriname en toepassing voor de regio**
met dia's van de gemeente in Suriname

Zij ging voor hulpwerk naar Suriname. In Suriname heeft zij een nieuwe doopsgezinde gemeente gesticht, in het plaatsje 'Onverwacht', aan de weg naar het vliegveld Zanderij, ongeveer 30 km van Paramaribo.

De meeste leden zijn Marrons. Ze nam 12 kinderen in huis, meest wezen. Ze organiseerde Huiswerk begeleiding voor 50 kinderen. Kniplessen (naailessen mocht het daar niet heten), Dansles en zang. Zo ontstond uit Doopsgezinde activiteiten een gemeente, met 25 dopelingen, en 18 opgedragen kinderen.

De gemeente kwam bijeen op haar veranda van haar huurhuis, bij haar vertrek moest een andere plek worden bedacht, toen bouwden ze een kerk van 6 bij 6 meter, van de opgeheven gemeente Gorredijk kregen ze daarvoor €10.000,-. De kerk is gebouwd door haar opvolger, een meubelmaker, met een groep van 4 mannen en is gebouwd tussen de Marron huisjes en heeft een buitentoilet. De kleinste banken staan vooraan voor de kinderen. Kinderen blijven in de dienst, want dat is hun kapitaal. Ze laat ze lopen en tekenen, palmpasen versieren en dergelijke.

Haar opvolger is meubelmaker Vincent Adipi. Hij mag nog niet dopen want hij is nog niet afgestudeerd. En hij was tijdelijk uitgeschakeld door post-covid klachten. De voorzitter/ kosteres is analfabeet maar kan goed dansen en voorbidden, zodat er nu wel iets gebeurt.

Er komen 20 to 30 personen in de dienst inclusief kinderen. Er was Kinderopdracht, een dansgroep en een zanggroep. Je kunt Kinderen met 12 jaar hun belijdenis laten schrijven. Kinderen worden gedoopt vanaf 12 jaar dat omdat ze het zelf wilden. Als ze te lang wachten worden ze als pubers ingeschakeld bij heidense Winti rituelen, tegen boze geesten, maar als ze gedoopt zijn hoeft dat niet meer. En er wordt dan geen druk meer uitgeoefend vanuit de ouders.

doops
gezinden

Leuke dienst

De dienst moet leuk zijn. Zang met gitaar. Er is Avondmaal om de zes weken, met bekertjes gekregen van Veendam Stadskanaal met druivensap en niet een bodempje maar een volle bekertjes. Veel kinderen worden verwaarloosd en krijgen bij hen dus wat opvang.

Doopvond

Hoe bouw je een gemeente, met geld van de opgeheven gemeente 't Bildt voor een doopvond, de houtsnijder is ook lid geworden in 2022. De jeugdleidster knutselt met de kinderen, organiseert en maakt kleurplaten.

Analfabeten cursus

Want de kracht van de gemeente is te kijken naar alle talenten van de mensen. Kijk hoe doopsgezinden vroeger taken kregen: brandwacht , wijkverpleegster .

Men is in Nederland vaak teveel bezig met geloof in plaats van met talenten.

Ook als er geen volle kerk is, dan is er toch veel activiteit, wat kan iemand wat vind hij of zij leuk. Een activiteit zoals bijvoorbeeld de Doperse Dis. Geloof in God is geloof in je medemens en geloof in jezelf. De meubelmaker heeft ook de kerk gebouwd. Het vrijwilligerswerk naar de kerk brengen. Met huiswerk begeleiding les, voorlezen, pianospel, kleding herstel. Iemand vindt iets leuk om te doen.

Hoe doe je dat **talenten zoeken**: Wat is er niet? Waar is behoefte aan?

Daar: huiswerk begeleiding door gepensioneerde onderwijzers, dansles, gratis schilderles, knutselclub. Er zijn veel gaten van in de sociale zorg en het onderwijs.

Noden:

Kijken wat iemands talenten zijn: Ze is begonnen met een meisje dat dansles kon geven en geld nodig had - welke noden je dan koppelt aan je eigen idealen.

Koken voor danklozen, met inbreng van levensmiddelen.

Als predikant in Hoofddorp begon ze met cursus in speksteen beeldhouwen, daarnaast met klei.

Pastoraat kost teveel tijd van dominees, maar veel anderen kunnen ook wat. En te zeggen dat het niet meer gaat, gaat te snel in Nederland.

Wat zingen wij?

Door Arie van Ballegooijen

Lied 473

*Er is een roos ontloken uit barre wintergrond,
zoals er was gesproken door der profeten mond.
En Davids oud geslacht is weer opnieuw gaan bloeien
in 't midden van de nacht.*

'Es ist ein Ros entsprungen' is de oorspronkelijke tekst van dit lied. De vertaling die Jan Wit (afbeelding, 1914 – 1980) maakte, stond ook al in het Liedboek van 1973. Eigenlijk is het nauwelijks een vertaling te noemen, want Wit maakte vooral een eigen tekst met gebruikmaking van hooguit een paar motieven uit het oorspronkelijke lied. Dat had wel 23 coupletten, die vooral gevuld waren met enigszins triviale volkswijsheden. De tekst is dus oorspronkelijk Duits en kwam al voor in een liedboek met een heel lange naam uit 1599. Oude wortels dus. Overigens betrof dat een liedboek voor de Roomse kerk. De genoemde roos verwijst dan naar Maria. En zeker in de eerste eeuwen van de Reformatie moest men niet veel van Maria weten. Het is de maker van de melodie geweest, die eigenhandig

wat ingrepen in de tekst heeft gedaan, zodat die voor de reformatorische kerken (Lutherse en Calvinse) aanvaardbaarder werd. Maar Jan Wit heeft dus iets nogal eigens gemaakt, waarbij hij de naam Maria overigens wel heeft gehandhaafd.

De tekst van nu 3 coupletten verwijst vanzelfsprekend in de eerste plaats naar een woord van de profeet Jesaja, in hoofdstuk 11 vers 1, waar staat: "En er zal een rijsje voortkomen uit de tronk van Isai en een scheut uit zijn wortels zal vrucht dragen." Al zijn we in het midden van de winter, de roos zal bloeien en Davids geslacht zal via deze roos opnieuw vrucht gaan dragen. Elk van de drie coupletten eindigt met een regel waarin het woord 'midden' voorkomt. Een prachtige vondst. Die vrucht verwijst uiteraard naar de geboorte van het Christuskind. Maar omdat ook de aankondiging van Zijn geboorte door de engel Gabriël genoemd wordt, kan dit lied zowel een Kerst- als een Adventslied zijn.

De serene melodie, van Michael Praetorius (afbeelding, 1571 – 1621) is van een grenzeloze schoonheid. In feite is hij tamelijk eenvoudig, maar niettemin van een grote kracht! Het is een majeur-melodie, die begint op de vijfde toontrap, dan even naar boven uitwijkt, en een stap van twee tonen omlaag neemt. Deze 1^e regel zou je een melodische vraag kunnen noemen, waarop dan de tweede regel, die op de grondtoon eindigt, het antwoord is. Regel 3 en 4 zijn aan 1 en 2 gelijk.

Dan volgt regel 5 met een dalende tendens, waarna regel 1 en 2 herhaald worden. Alleen: de eerste noot van de zesde regel is in duur gehalveerd. Bijna elke volgende toon in de melodie ligt op 1 toonsafstand. Een paar keer komt een toonsafstand van 2 voor. En Praetorius permitteert zich, in de 2^e, 4^e en 7^e regel een *syncoop* te maken. (Een syncoop is een ritmische figuur; neem de 2-tels noot als teleenheid en merk op, dat in de genoemde regels de maatslag halverwege een noot valt – op 're' en 'win', 'pro' en 'fe', 'den' en 'van'. Een maatslag die halverwege een toon valt, heet in de muziek een syncoop. Hij komt ook in psalm-melodieën veelvuldig voor.)

Praetorius maakte bij dit lied ook een puntgave harmonisatie, door drie onderstemmen toe te voegen. In geen enkele bundel waarin het lied is opgenomen – en dat zijn er nogal wat – heeft men het gewaagd die door een andere zetting te vervangen. Heel terecht. Het kan ook eigenlijk niet, want ook die onderstemmen zijn ondanks hun grote eenvoud voortreffelijk. Wat gaaf is, kan niet beter en mooier gemaakt worden. Ook elk koor dat dit lied op het repertoire neemt, gebruikt die meerstemmige zetting.

Op YouTube staat een groot aantal uitvoeringen. Ik koos in onderstaande (hopelijk werkende) link voor die van Voces8. Maar ook die van Göteborg Baroque is prachtig.

<https://www.youtube.com/watch?v=7RjAXOcTebI>

Colofon

Predikanten

- Ds. L. (Nick) Everts
contact@nickeverts.nl
- Ds. S. (Saapke) van der Meer
saapke48@gmail.com
- Ds. K. (Klaas) van der Werf
klaasvdwerf@upcmail.nl

Jeugdwerker

- I. (Ietsje) de Boer
e-mail: ietsjehinke@hotmail.com

Redactie

Edith de Jonge en Jantiena de Vries

Kopij aanleveren als Word-document in lettertype Verdana, punt 11 via regioblad-noord@doopsgezind.nl.

Kopij dat aangeleverd wordt als pdf-bestand wordt niet in behandeling genomen. Illustraties zoals foto's en plaatjes bij voorkeur als apart document meesturen.

Contactpersonen

- Kring Emmen
fransdukers@gmail.com
- DG Groningen
secr.dgg@outlook.com
- DG Haren
Wijk Assen
aghoekema@riepma.com
- DG Middelstum
g.en.l.schilthuis@12move.nl
- DG Noordoost-Nederland
jaaphemrica@netvisit.nl
- DG Roden
knottnerus.kuis@gmail.com
- DG Sappemeer-Noordbroek
atsjekooiker@hotmail.com
- DG Westerkwartier
secretaris@dgwesterkwartier.nl
- DG Zeerijp-Zijldijk
info@dgzeerijp-zijldijk.doopsgezind.nl

<i>Nr.</i>	<i>Periode</i>	<i>Deadline aanleveren kopij</i>	<i>Verschijningsdatum</i>
1	Winter	Woensdag 7 februari	Woensdag 14 februari
2	Pasen	Woensdag 20 maart	Woensdag 27 maart
3	Pinksteren	Woensdag 8 mei	Woensdag 15 mei
4	Zomer	Woensdag 10 juli	Woensdag 17 juli
5	Start seizoen	Woensdag 18 september	Woensdag 25 september
6	Kerst	Woensdag 10 november	Woensdag 17 november

<i>Lay-out:</i>	<i>Druk / verspreiding:</i>
Ellen van Drooge	Nynke Dijkstra / Anco de Vries Oude Boteringestraat. 33, Groningen